Weet hebben van elkaar

HUGO VAN WAARDE

adjunct-hoofdredacteur

Een paar weken geleden was ik in een van de leukste zorgboerderijen die ik ooit heb bezocht. Het motto waarop het dagprogramma er is gebaseerd, is zowel eenvoudig als ijzersterk: iedere dag moet een feestje zijn. En dat zullen de bezoekers met dementie weten! Je kunt er de dieren voeren of tuinieren, er wordt dagelijks gewandeld en ook houtbewerken en koken staan als activiteit op het programma. Voor elk wat wils zoals dat heet. Nadat alle bezoekers waren gearriveerd, dronken we koffie met gebak en werden er ervaringen uitgewisseld. Een van de oudste deelnemers – laat ik haar Miep noemen – is behoorlijk doof en brak in op het gesprek met een opgewekt: 'Jongens, ik heb van de week toch wat meegemaakt, dat moet ik jullie vertellen!'

Miep had een nieuwe hulp in de huishouding gekregen en haar verschijning had diepe indruk gemaakt op haarzelf en haar man. 'Er kwam bij ons een vrouw aan de deur met een hoofddoek om. Uit Turkije!' Een van de mannelijke bezoekers, geboren en getogen in een grote stad, reageerde met een lach: 'Nou en?', maar voor de overige deelnemers was het een behoorlijke cultuurschok. Miep had dan ook direct een luisterend oor. Over het uiterlijk en de vriendelijkheid van de nieuwe huishoudelijke hulp was ze alleen maar lovend. 'Wat een knappe vrouw en vriendelijk dat ze was!' Die vriendelijkheid had echter ook een keerzijde. 'Weet je wat ze deed?' vroeg Miep. Niemand had een idee. 'Iedere keer als ik ging zitten, deed zij dat ook,' vervolgde Miep triomfantelijk. 'Ze zei dat dat zo

▲ Hugo van Waarde is adjunct-hoofdredacteur van *Denkbeeld*; hij is zelfstandig werkzaam als adviseur en trainer in de zorg voor mensen met dementie.

hoorde als je bij een ouder iemand komt. Maar dan komt er van het schoonmaken toch niets terecht?' Die conclusie deelde iedereen en er werd smakelijk om het voorval gelachen.

Blijkbaar valt er voor medewerkers met een niet-Nederlandse achtergrond nog wel iets te leren over de gebruiken en gewoonten van ouderen in dit land. Het omgekeerde komt echter een stuk vaker voor: veel thuiszorgorganisaties en verpleeghuizen bieden zorg en diensten die onvoldoende aansluiten bij de wensen en gebrui-

ken van oudere migranten. In Zwolle wordt de expertise van mantelzorgers zelf gebruikt om daar verandering in te brengen. In het artikel 'Op weg naar cultuursensitieve zorg. Lessen in cocreatie' kunt u lezen hoe dit is opgepakt in een project onder de naam 'Samen aan de Slag'. Het belang van samenwerking tussen mensen met dementie, hun familie en vrienden enerzijds en zorgprofessionals anderzijds komt u meer tegen in dit nummer van *Denkbeeld*. Zo vertellen vijf coördinatoren van Odensehuizen aan redacteur *Marco Blom* wat de kracht is van het Odenseconcept ('Een huis voor iedereen'). En in 'Familie en medewerkers dichterbij elkaar brengen' laat *Theo Rogers* zien hoe de Gelderse zorgorganisatie Hanzeherd het verschil in beleving overbrugt dat er tussen bewoners en hun familieleden en zorgmedewerkers bestaat.

Op de zorgboerderij bleek het verhaal van Miep nog niet helemaal afgelopen. 'Hoe is het verder gegaan met je huishoudelijke hulp?' wilden de andere bezoekers weten. 'Nou,' zei Miep, 'op een gegeven moment vroeg mijn man of ze wel wist wat ze bij ons moest doen. Wat bleek? Dat wist ze helemaal niet! Mijn man heeft toen gezegd dat ze dat dan maar eerst op haar kantoor moest gaan vragen. En wat denken jullie dat er toen is gebeurd...?' vervolgde Miep met groot gevoel voor drama. '... We hebben haar nooit meer teruggezien!' ♦